

DRUGOSTEPENI SUD ŠKOTSKE
/Court of Session /Inner House//

Presuda od 7.XI 1962.

McCutcheon o/a David Macbrayne, Ltd.

Prijevoz stvari morem - Ako krcatelj češće daje na prijevoz istom brodaru jednaki teret, njega obvezuju uvjeti brodara iako u konkretnom slučaju na te uvjete nije i formalno pristao

Tužitelj McCutcheon je krcatelj koji je dao na prijevoz tuženomu brodaru David Macbrayne, Ltd. svoj osobni automobil. Prilikom prijevoza sa škotskog otoka Islay u škotsku luku Tarbert brod je udario u podvodni greben i automobil je pao u more. Tužitelj traži naknadu štete za izgubljeni automobil u visini od 480 funti. Tuženik otklanja svoju odgovornost i tvrdi da je do gubitka robe došlo zbog nepažnje za koju on ne odgovara, prema uvjetima koje sadržava ugovor o prijevozu.

Prvostepeni sud je stao na stajalište da je brodar odgovoran i osudio ga je na naknadu štete. Utvrđeno je, naime, da je prilikom prijevoza stvari brodarsko poduzeće obično izdavalo dva dokumenta: potvrdu o plaćenju vozarini i bilješku o riziku /risk note/, koja je sadržavala štampane prijevozne uvjete i izjavu kojom krcatelj prihvaća te uvjete. Tužitelj je u više navrata davao svoje stvari na prijevoz tom brodarskom poduzeću i svaki puta potpisivao bilješku o riziku. Međutim prilikom toga posljednjeg prijevoza, kada je automobil pao u more, tužitelju, propustom činovnika, nije dana na potpis biljka o riziku, nego je samo primio potvrdu o plaćenju vozarini. Sud nije uvažio prigovor tuženoga, da se i potvrda o plaćenju vozarini poziva na prijevozne uvjete, koji su bili javno izloženi u uredu brodarskog poduzeća. Sud je stao na stajalište da potvrda o plaćenju vozarini koja se izdaje nakon sklopljenog ugovora o prijevozu, ne obavezuje ni na kakve uvjete /za razliku od putne karte/, i da takva potvrda ne utječe na prosudjivanje ugovora, te da u gornjem slučaju nije ugovor o prijevozu bio podvrgnut nikakvim uvjetima koji bi oslobodjivali brodara njegove odgovornosti, i zato je udovoljio tužbi.

Tuženik se žalio, a drugostepeni sud je ukinuo prvostepenu presudu i oslobodio brodara odgovornosti iz slijedećih razloga:

Tužitelj je često davao stvari na prijevoz tuženom brodaru na dotičnoj relaciji. Svaki puta je potpisivao bilješku o riziku, iako, kako je sam na sudu izjavio, nije nikada ni

pročitao uvjete prijevoza. Medjutim on je, sklapajući ugovor o prijevozu, znao da takvi uvjeti postoje. Prilikom posljednjeg prijevoza, zbog propusta, nije mu dana na potpis bilješka o riziku. Ipak, prema njegovoj vlastitoj izjavi, on nije smatrao da se taj ugovor o prijevozu, zbog ovog nedostatka, bilo po čemu razlikuje od predjašnjih ugovora, te da se prema tome uvjeti koji oslobađaju brođara odgovornosti za nepažnju moraju primijeniti i na gornji slučaj.

/LLLR 1963, str.123-129/

V.F.

Bilješka.- Za stajalište drugostepenog suda bitna je okolnost što je tužitelj češće davao na prijevoz svoj automobil, pa je iz toga sud zaključio da je krcatelj znao, odnosno morao znati za uvjete ugovora, i da je na njih pristao. Ovom presudom nije riješeno pitanje što bi bilo da tužitelj nije već prije davao svoje stvari na prijevoz tuženome. Za ovaj slučaj stajalište prvostepenog suda moglo bi predstavljati jedno od mogućih rješenja. Problem koji je tretiran u gornjoj presudi može biti interesantan i za naše prilike, naročito u maloj obalnoj plovidbi.

V.F.

OKRUŽNI SUD SJEDINJENIH DRŽAVA AMERIKE

Presuda od 1.I 1963.

Firestone S.F.Co c/a "Black Heron" et Al.

Razlika između nautičke i komercijalne krivnje

Tužitelj, vlasnik tereta, traži od brođara naknadu štete u visini od 65.809 dolara za oštećenje tereta, do kojeg je došlo prilikom prijevoza iz Rotterdama u SAD brodom B.H., tuženika.

Teret strojeva bio je ukrcan u prednje balastne tankove. Na putu je, zbog velikih valova i jakog vjetra, trebalo radi stabilnosti napuniti stražnje balastne tankove. Greškom prvog oficira puštena je voda u prednje tankove, gdje je bio krcan teret, koji je morskom vodom veoma oštećen.

Okružni sud zauzeo je stajalište da je prvi oficir počinio nautičku grešku, za koju brođar u smislu US COGSA ne odgovara, i odbio tužbu krcatelja.

/AMC 1963, str.253-256/

V.F.

Bilješka.- Obratimo pažnju na suprotna stajališta francuskih sudova, koja su navedena u prikazu na str. 60 ove publikacije.

V.F.